

क्रियायाः क्रियया—‘नयनयुगा—’ । क्रियाया द्रव्येण—‘त्वद्वाजि—’ । द्रव्यस्य द्रव्येण सह विरोधः—‘वल्लभो—’ इत्यत्रैव पाठभेदे ॥

(३७) असंगतिः । उदा०—‘सा बाला—’ ॥

(३८) विषमम् । इदं चतुर्विधम् । तत्र हेतुकार्ययोगुणविरोधे—‘सद्यः—’ । हेतु-कार्ययोः क्रियाविरोधे—‘आनन्द—’ । आरब्धस्य वैकल्ये सानर्थ्ये—‘अयं रत्ना—’ । विरूपयो-र्वटने—‘क वनं—’ ॥

(३९) समम् । उदा०—‘शशिन—’ ॥

(४०) विचित्रम् । उदा०—‘प्रणमत्युन्नति—’ ॥

(४१) अधिकम् । इदं द्विविधम् । तत्र आश्रयाधिक्ये—‘किमधिक—’ । आश्रिता-धिक्ये—‘युगान्त—’ ॥

अल्पम् (छा. ५९५ पृ.) ॥

(४२) अन्योऽन्यम् । उदा०—‘त्वया सा—’ ॥

(४३) विशेषः । अयं त्रिविधः । तत्र अनाधारे आधेये—‘दिवमप्युप—’ । अनेका-धारे एकाधेये—‘कानने—’ । किञ्चित्कुर्वतोऽशक्त्यस्य घटने—‘गृहिणी—’ ॥

(४४) व्याघातः । अयं द्विविधः । तत्र येन यथाकृतस्य तेनैवान्येनान्यथाकरणे—‘वृक्षा दग्धं—’ । सौकर्येणान्यथाकरणे—‘इहैव—’ ॥

(४५) कारणमाला । उदा०—‘श्रुतं कृत—’ ॥

(४६) मालादीपकम् । उदा०—‘त्वयि संगर—’ ॥

(४७) एकावली । इयं द्विविधा । तत्र स्थापने—‘सरो—’ । अपोहने—‘न तज्जलं—’ ॥

(४८) सारः । उदा०—‘राज्ये सारं—’ ॥

(४९) यथासंख्यम् । उदा०—‘उन्मीलन्ति—’ ॥

(५०) पर्यायः । एकस्यानेकत्रभवनम्—‘स्थिताः—’ । अनेकस्यैकत्र भवनम्—‘विचरन्ति—’ । एवं करणे—‘विसृष्ट—’ । ‘ययोरारोपि—’ ॥

(५१) परिवृत्तिः । समेन, न्यूनेन—‘दत्त्वा—’ । आधिक्येन—‘तस्य च—’ ॥

(५२) परिसंख्या । प्रश्नपूर्वकत्वे—‘किं भूषणं—’ । ‘किमाराध्यं—’ । अप्रश्नपूर्व-कत्वे—‘भक्तिर्भवे—’ । ‘बलमार्तं—’ ॥

(५३) उत्तरम् । प्रश्नेऽसति उत्तरात्प्रश्नोन्नयनम्—‘वीक्षितुं—’ । असकृत्प्रश्नेऽसंभान्यं प्रतिवचनम्—‘का विसमा—’ ॥

(५४) अर्थापत्तिः । प्राकरणिकात्तदन्यार्थापत्तने—‘हारोऽयं—’ । अप्राकरणिकात्तथा-‘विललाप—’ ॥

(५५) विकल्पः । उदा०—‘नमयन्तु—’ ॥

(५६) समुच्चयः । अत्र सद्योगः—‘हंहो—’ । इहैव चतुर्थे असद्योगः । सदसद्योगः—‘शशी—’ । गुणयोः क्रिययोश्च यौगपद्यम्—‘अरुणे च—’ । गुणक्रिययोर्योगपद्यम्—‘कलुषं च—’ ॥

(५७) समाधिः । उदा०—‘मानमस्या—’ ॥